

A DROGFOGYASZTÓK TÁRSADALMI REINTEGRÁCIÓJA MAGYARORSZÁGON

Paksi Borbála, Magi Anna

A MAGYAR ADDIKTOLÓGIAI TÁRSASÁG IX. ORSZÁGOS KONGRESSZUSA
SIÓFOK, 2013. NOVEMBER 21.

HÁTTÉR ÉS CÉL

Egységes, rendszeresen ismételt adatgyűjtés?

- Beavatkozások jellemzői
- Hozzáférhetőség
- Lefedettség
- Felhasználók
- Új tendenciák, fejlemények

HÁTTÉR ÉS CÉL

- 2011-es fejlemények és tendenciák
- Adatgyűjtési standard kialakítása

MÓDSZER

- Fókuszcsoport
- EMCDDA droghasználók társadalmi reintegrációjával és társas kirekesztettségének csökkentésével kapcsolatos strukturált kérdőíve (SQ28)

VIZSGÁLT TERÜLETEK

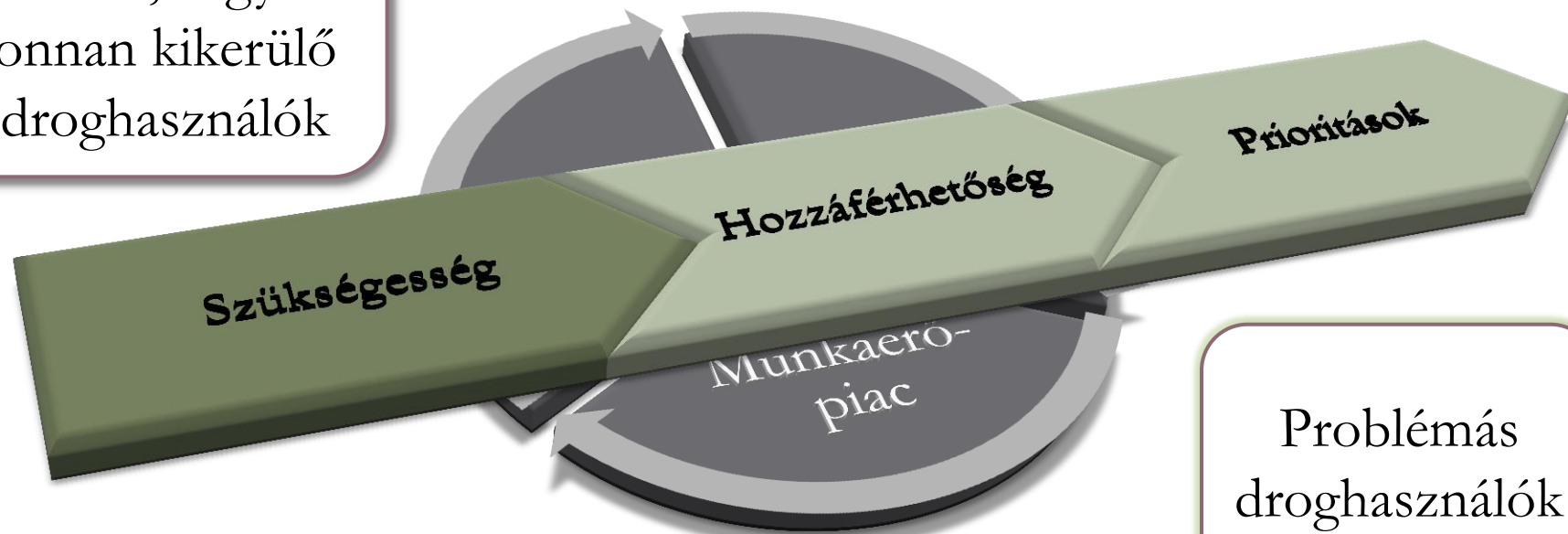
Kezelésben
lévő, vagy
onnan kikerülő
droghasználók

Problémás
droghasználók

VIZSGÁLT TERÜLETEK

Kezelésben
lévő, vagy
onnan kikerülő
droghasználók

Problémás
droghasználók

MEGKÉRDEZETTEK

- 2010-2011 KAB-EL, TÁMOP-5.2.5
- 2 fókuszcsoporthoz

Szervezeti forma	Résztvevők száma
magánalapítvány	2
egyesület (kör, klub, társaság, szövetség...)	3
közalapítvány	3
egyház	3
nonprofit szervezet intézménye	1
Összesen	12

A szervezet fő tevékenysége	Résztvevők száma
drog rehabilitáció	3
szenvédélybeteg rehabilitáció	2
drogbeteg ellátás	2
szenvédélybeteg-ellátás	1
reszocializáció általában	1
egyéb betegellátás	1
szociális mentálhigiénés szolgáltatás	1
egyéb	1
Összesen	12

EREDMÉNYEK: A REINTEGRÁCIÓ KERETEI

Keretek	fő
Általában a társadalmi kirekesztés csökkentése	0
Reintegrációs/esélyteremtő programok általában	1
Szenvedélybetegek társadalmi kirekesztésének csökkentése	0
Szenvedélybetegekre irányuló reintegrációs/ esélyteremtő programok	1
Drogfogyasztókkal kapcsolatos társadalmi kirekesztés csökkentése (minden droghasználóra irányuló)	0
Problémás droghasználókra irányuló célzott reintegrációs beavatkozások	0
A drogfogyasztásuk miatt ambuláns vagy fekvőbeteg ellátásban részesülőkre irányuló célzott reintegrációs beavatkozások	10

EREDMÉNYEK: A REINTEGRÁCIÓ KERETEI

„...nincs ilyen, hogy általában a társadalmi kirekesztés csökkentése.” (14 éve reintegrációval foglalkozó szervezet)

„Leginkább semmilyenben szerintem. Itt vagyunk, akik csináljuk, ...” (14 éve reintegrációval foglalkozó szervezet)

KEZELÉSBEN LÉVŐ, VAGY ONNAN KIKERÜLŐ DROGHASZNÁLÓK LAKHATÁS

Hozzáférhetőség

Tendenciák	fő
javuló	0
stagnáló	10
rosszabbodó	2

	Hozzáférhetőség
Szociális (alacsony bérleti díjú) lakások biztosítása	1,6
Szállásköltség támogatás	1,6
Sürgősségi szállások (pl. menedékhelyek)	3,0
Átmeneti, vagy félutas házak	3,1
„Támogatott élet” programok (független lakáslehetőség, pszichoszociális támogatással)	1,7

KEZELÉSBEN LÉVŐ, VAGY ONNAN KIKERÜLŐ DROGHASZNÁLÓK KÉPZÉS

Hozzáférhetőség

Képzési típusok

Képzési típusok	Hozzáférhetőség
Alapfokú speciális képzések	3,4
Középfokú végzettséget adó speciális képzések	3,5
Felsőfokú végzettséget adó speciális képzések	2,4
Szaktant adó képzések, tanfolyamok	3,5
Egy-egy területen ismeretnövekedés hozó tanfolyamok (pl. nyelvtanfolyamok, számítógép-kezelői tanfolyamok)	2,6

Képzési jellemzők

Képzési jellemzők	Mennyire jellemző
A „normál” képzésekhez képest a tanórán kívüli szolgáltatások, szabadidős, közösségi programok nagy aránya	3,7
A „normál” képzésekhez képest jobb tanár/tanuló arány	3,7
Pszichológus, szociális munkás alkalmazása	3,2
Mentorálás	3,4

Tendenciák	fő
javuló	1
stagnáló	6
rosszabbodó	4

KEZELÉSBEN LÉVŐ, VAGY ONNAN KIKERÜLŐ DROGHASZNÁLÓK MUNKAERŐPIAC

„...hogya mondjuk tíz évig aktív szerhasználó, akkor azért az valószínű ki fog az ő szomatikus dolgaira is hatni.” (24 éve mentálhigiénés szolgáltatásokkal, 21 éve reintegrációval is foglalkozó szervezet)

„... tapasztalatom szerint minden szerhasználónak, minden szenvedélybetegnek van problémája a tekintéllyel..., hogy ettől azért speciális, merthogy egy munkahelyi csapatba hogyan illeszkedik be.” (27 éve drogbetegek ellátásával, s 24 éve reintegrációval is foglalkozó szervezet)

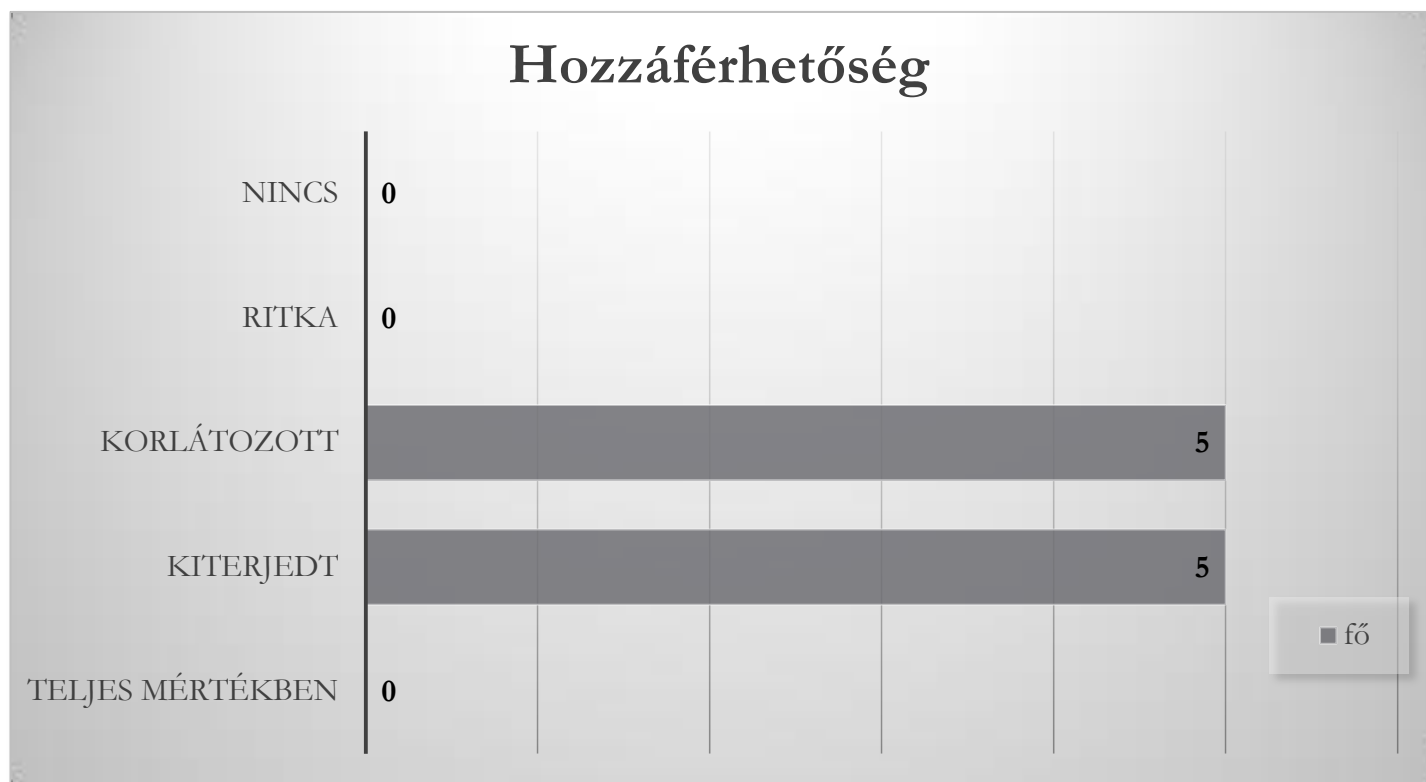
„Hát például egy példa az önéletrajz, ... a szakmai önéletrajznak a nagy üressége.” (14 éve droghasználók ellátásával és reintegrációjával foglalkozó szervezet)

„... Az <egyik kliens> a ...-hoz szeretett volna bejutni, de mondta egy ismerősöm, hogy jaj, láttam a tévében, hogy nyilatkozott nálatok, és hogy isten őrizz, hogy, tehát hogy emlékeztek, hogy rettegtek tőle, függetlenül attól, hogy absztinens. Előítélet.” (6 éve pszichiátriai szakellátás területén dolgozó szervezet)

KEZELÉSBEN LÉVŐ, VAGY ONNAN KIKERÜLŐ DROGHASZNÁLÓK MUNKAERŐPIAC

Beavatkozás típusok	Hozzáférhetőség
Fejlesztő-felkészítő foglalkozások: a munkavállaláshoz szükséges egyéni kompetenciák megváltoztatására irányuló képzések/tréningek (pl. készségfejlesztő tréningek, munkaerő-piaci ismeretek, álláskeresési technikák, stb.)	3,7
A munkavállalás lehetőségének növelésére irányuló támogató szolgáltatások (pl. egészségügyi, pszicho-szociális támogatás, tanácsadás)	3,9
Segítség a munkahelykeresésben (a célcsoportra fókuszáló speciális munkaközvetítő programok, jogi tanácsadás)	3,4
A munkavállalás körülményeinek javítására irányuló beavatkozások (pl. közösségi kapcsolatok mozgósítása, hozzátartozói konzultációk)	3,3
Védett munkahelyek létesítése	1,9
Speciális foglalkoztatás-támogatási beavatkozások (pl. munkahelyek támogatása kedvezményekkel)	1,8

KEZELÉSBEN LÉVŐ, VAGY ONNAN KIKERÜLŐ DROGHASZNÁLÓK MUNKAERŐPIAC

PROBLÉMÁS DROGHASZNÁLÓK

Szükséglet: kételyek

„aki problémás szerhasználó, de még nem jelenik meg az ellátórendszerben, az akkor valószínű, hogy ... ő maga sem feltétlenül éli meg problémának.” (13 éve drogrehabilitációval, 9 éve reintegrációval is foglalkozó szervezet)

PROBLÉMÁS DROGHASZNÁLÓK

Igényekre reflektáló programok problémái

- Ellenállás (a szakmán belül is)

„Nagyon hibásnak tartanám a politikai elképzelést, ha ebbe az irányba elindulnának: Hát ne! ...A problémás droghasználóknak ne akarjunk, ne akarjunk munkát adni.... ne akarjunk ilyen dolgokban segíteni, ne terjesszük már a legális droghasználat lehetőségét az országban. ... először menjen el rehabra. ... a munkahelyen ő hibát követ el a munkájában, ő összetűzésbe kerül a munkatársaival, főnökével. Tehát ezt nem fogják hosszútávon tolerálni egy munkahelyen. (negyedszázada szenvedélybetegek rehabilitációjával, s reintegrációjával foglalkozó szervezet)

- Populáció speciális jellege

PROBLÉMÁS DROGHASZNÁLÓK

Más vulnerábilis csoportokra irányuló szolgáltatások elérhetősége

- Speciális szükségletek
- Nehéz elérhetőség

„Én azt gondolom, hogy a más vulnerábilis csoport számára nyújtott szolgáltatásokat is kevésbé tudja a problémás szerhasználó igénybe venni. És ennek elsősorban viselkedési okai vannak, az hogy egy problémás szerhasználó máshogy viselkedik. Más hajtja. Tehát hogy ő nem fog két órát sorba állni az önkormányzatnál. Ő lepattan, a rendszerről pattan le. Tehát nem másért, hanem pusztán azért, mert viselkedésében nem tudja követni azt az utat, amiben elérhetné.” (27 éve drogbetegek ellátásával, s 24 éve reintegrációval is foglalkozó szervezet)

PROBLÉMÁS DROGHASZNÁLÓK

Alacsonyküszöbű- és közösségi ellátások

Reagálási lehetőségek:

- Korlátozottak

„... hogyha el akarok kezdeni vele ezekről beszélni, oda már TAJ kártya kell, személyi igazolvány, ... akkor a közösségi, akkor be kell vállalja a közösségi ellátást, ahol már szerződést kell kössön, mert ez a kettő ellentmond egymásnak én szerintem. Az alacsonyküszöbnél mi, mint szociális szolgáltatók, nem tudunk...” (21 éve mentálhigiénés szolgáltatásokkal, 24 éve reintegrációval is foglalkozó szervezet)

- Eseti jellegűek

PROBLÉMÁS DROGHASZNÁLÓK

Hozzáférhetőség	fő
Teljes mértékben	0
Kiterjedt	0
Korlátozott	5
Ritka	5
Nincs	0

ÖSSZEGZÉS

	Kezelésben részesülő, ill. kezelésből kikerülő droghasználók			Problémá s drog- használók
Hozzáférhetőség	lakhatási	képzési	munkaerőpiaci	
Teljes mértékben	0	2	0	0
Kiterjedt	1	2	5	0
Korlátozott	5	7	5	5
Ritka	6	0	0	5
Nincs	0	0	0	0

A többség egyik a beavatkozások hozzáférhetőségében egyik területen sem érzékel az utóbbi 3-4 évben változásokat.

A decorative border at the top of the slide featuring a repeating pattern of stylized leaves and flowers in a light beige color.

Köszönöm a figyelmet!